

Президенту України
Володимиру Зеленському

Голові Верховної Ради України
Дмитру Разумкову

Прем'єр-міністру України
Денису Шмигалю

Народним депутатам України

Шановний пане Президенте!
Шановний пане Голово!
Шановний пане Прем'єр-міністре!
Шановні панове Народні депутати!

З початку березня 2020 року в Україні немає повноцінного міністра освіти і науки України, що де-факто зупинило рух важливих і потрібних змін у освітній і науковій сферах, що наблизили Україну до європейського освітнього простору.

На жаль, мусимо констатувати, що призначений у кінці червня 2020 року тимчасовий виконувач обов'язків міністра освіти і науки України Сергій Шкарлет не лише не спромігся підтримати конкретними діями необхідні реформи, а й зробив усе можливе, аби зупинити їхній поступ, а подекуди й відкотити назад. Ми стурбовані тим, що останні місяці роботи МОН характеризуються тотальною байдужістю до, особливо, сфери шкільної освіти. А саме школа є найбільшою ланкою системи освіти в Україні. Саме у школах навчається найбільша кількість здобувачів освіти – 4 мільйони учнів. Саме у школах працюють найбільше педагогів – 440 тисяч учителів. Усі вони змушені сам на сам, або ж виключно за підтримки місцевої влади, давати собі раду з наслідками пандемії для освітнього процесу. Крім того, звертаємо увагу, що позиція чинного тимчасового керівництва МОН нівелює ініціативи Президента України в освітній сфері.

Ось перелік лише кількох наслідків байдужості й бездіяльності т.в.о. міністра освіти і науки п. Шкарлета:

- **Провалена підготовка до початку нового навчального року 2020-2021.** Протягом уже чотирьох місяців навчання школи полишені справлятися сам на сам із проблемами. Лише кілька днів тому, під кінець семестру, частково запущена обіцяна т.в.о. Шкарлетом з трибуни Верховної Ради дистанційна онлайн-платформа. А саме МОН відповідальне за забезпечення змісту освіти та методичного супроводу шкіл, чого міністерство не зробило в умовах пандемії на початок навчального року. Результати провалу з доступом до освіти дадуться ознаки вже в найближчі роки. Для порівняння - навесні, під час першого карантину, до приходу Шкарлета в МОН, Всеукраїнська школа онлайн була запущена за два тижні, щоби допомогти учням і вчителям під час вимушеного дистанційного навчання.

- **Педагоги не отримали жодної допомоги для закупівлі необхідних засобів індивідуального захисту для безпечного проведення занять у школах.** Поки інші міністри успішно лобювали інтереси своїх галузей для підтримки своїх підлеглих в умовах пандемії, МОН отримало НУЛЬ грн з так званого Антиковідного фонду для боротьби з наслідками пандемії. НУЛЬ гривень на закупівлю масок, щитків, санітаїзерів. НУЛЬ гривень на доплати педагогам за роботу в небезпечних умовах. НУЛЬ гривень для забезпечення оплати роботи вчителів під час поділу класів на групи. Натомість МОН спрямував кожному директору школи листа з роз'яснення, що кожного директора, хто не забезпечить безпечний навчальний процес, може чекати кримінальна відповідальність. Лише в листопаді (!) і лише після наполягань Президента було ухвалено зміни до використання освітньої субвенції, щодо спрямування державних коштів на закупівлю дезінфекційних і захисних засобів. При цьому зроблено це за такою процедурою, що скористатися державними грошима на вказані цілі практично неможливо.

- **Сфера освіти постраждала найбільше під час підготовки Державного бюджету 2021 після першого читання.** На відміну від інших органів державної влади, до другого читання проекту Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" сфера освіти втратить у фінансуванні. Підвищення зарплати педагогам буде значно меншим обіцяного виконувачем обов'язки міністра. Натомість у проекті бюджету з освітньої субвенції на заробітні плати вчителям заберуть 4 млрд. грн. Це безпрецедентне ігнорування інтересів освітньої галузі за останні 6 років. Замість боротися за зарплати вчителів, т.в.о. міністра лобював в уряді створення в МОН посади ще одного (восьмого!) заступника міністра.

- **Підходи до фінансування освітньої сфери, що запропоновані проектом Державного бюджету 2021, зменшують фінансування освіти і нівелюють ініціативи Президента України.**

- **Т.в.о міністра освіти і науки має підтверджений академічний плагіат в наукових роботах.**

МОН не заклало ні копійки на 2021 рік для підтримки ініціативи Президента щодо розширення доступу до освіти в Україні дітей із тимчасово окупованих територій. Жодним чином не передбачені кошти на функціонування підготовчих центрів для вступу до українських закладів вищої освіти для дітей з ТoT.

НУЛЬ гривень передбачено на обіцяні заходи протипожежної безпеки в закладах освіти різних рівнів.

Етичний комітет Національного агентства з питань забезпечення якості освіти підтвердив наявність плагіату в роботах Сергія Шкарлета. Відповідне рішення ухвалено на засіданні комітету 11 вересня. Перед тим згаданий комітет Нацагентства з етики розглянув шість публікацій п. Шкарлета. Зокрема, в одній із робіт знайдено порушення, яке називається "маніпулювання авторством", що є недостатньою академічною якістю роботи. У трьох роботах було ідентифіковано саме академічний плагіат. До роботи було залучено як українських, так і зарубіжних фахівців. Ситуація набула розголосу, і відсутність реакції з боку Кабінету Міністрів України, Верховної Ради і Президента України означатиме, що високопосадовці в нашій країні толерують академічну недоброчесність. У сучасній інноваційній економіці, яка спирається на інтелектуальну власність, це є вкрай тривожним сигналом.

- **І найважливіше, хоч і не останнє, питання – українське суспільство позбавлене права на розуміння, у чому полягає освітня політика держави.** Ми чи не щотижня чуємо контраверсійні заяви т.в.о. міністра Сергія Шкарлета – то про запровадження 10-річної освіти, то про початок навчання у школі в 5 років, то про зменшення ваги сертифікату ЗНО для вступу до закладів вищої освіти тощо. Ці заяви не лише нівелюють здобутки системних змін останніх років, а й вбивають будь-яку надію на те, що політика у сфері освіти може бути сталою, системною та спрямованою на покращення якості освіти для її здобувачів.

Ми звертаємося до вас із проханням об'єктивно оцінити діяльність та бездіяльність Міністерства освіти і науки України протягом останніх 5 місяців та подати на розгляд до Верховної Ради України кандидатуру на пост міністра освіти і науки України фахової та ціннісної людини, яка би вболівала за освіту і робила все, аби допомогти сфері не просто вижити в ці складні часи, а й повернутися на шлях необхідних якісних змін.

Підписи

Іванна Коберник, співзасновниця ГО "Смарт Освіта" і "Батьківський контроль"

Галина Титиш, голова правління ГО "Смарт освіта"

Микола Скиба, експерт напрямку "Освіта та навички 21 ст." аналітичного центру "Український інститут майбутнього."

Вікторія Топол, головна редакторка сайту НУШ

Катерина Ясько, голова громадської спілки "Міжнародний інститут інтегрального розвитку"

Олександра Петушкова генеральна директорка Благодійної організації "Благодійний фонд "ГОФ"

Оксана Макаренко, співзасновниця ГО "Смарт Освіта" і "Батьківський контроль".

Олена Бондаренко, співголова ГО "БАТЬКИ SOS"

Олена Парфьонова, співголова ГО "БАТЬКИ SOS"

Роман Бондаренко, співзасновник ГО "БАТЬКИ SOS"

Зоя Звиняцьківська, співзасновниця ГО "Смарт Освіта" і "Батьківський контроль"

Анна Уварова, голова організації ГО "Центр Інноваційної освіти "Про.Світ"

Ганна Новосад, членкиня ГО "Ре:Освіта"